Euroopa Liidu
Nõukogu

Brüssel, 3. november 2026
(OR. en)

14559/26

Institutsioonidevaheline dokument: 2026/0317(NLE)

FISC 352
ECOFIN 1323
ENER 657

SEADUSANDLIKUD AKTID JA MUUD DOKUMENDID

Teema:	NÕUKOGU RAKENDUSOTSUS, millega lubatakse Sloveenial kohaldada mootorikütusena kasutatava pliivaba bensiini ja gaasiõli suhtes vähendatud aktsiisimäärasid vastavalt direktiivi 2003/96/EÜ artiklile 19

NÕUKOGU RAKENDUSOTSUS (EL) 2026/…,

…,

millega lubatakse Sloveenial kohaldada mootorikütusena kasutatava pliivaba bensiini ja gaasiõli suhtes vähendatud aktsiisimäärasid vastavalt direktiivi 2003/96/EÜ artiklile 19

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse nõukogu 27. oktoobri 2003. aasta direktiivi 2003/96/EÜ[1], millega korraldatakse ümber energiatoodete ja elektrienergia maksustamise ühenduse raamistik, eriti selle artikli 19 lõike 1 esimest lõiku,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut

[1] ELT L 283, 31.10.2003, lk 51, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2003/96/oj.

ning arvestades järgmist:

(1) Käesoleva otsuse vastuvõtmisele eelnenud nädalatel mõjutasid geopoliitilised arengud Lähis-Idas nafta ja naftatoodete tarneahelaid kogu maailmas ning tõid kaasa energiatoodete hulgi- ja jaehindade järsu ning püsiva tõusu. Selline hinnatõus on avaldanud märkimisväärset negatiivset mõju kodumajapidamistele, eelkõige haavatavatele tarbijatele, ja ettevõtjatele, sealhulgas väikestele ja keskmise suurusega ettevõtjatele, kujutades endast seega tõsist ohtu sotsiaalsele ühtekuuluvusele, majanduslikule stabiilsusele ja siseturu nõuetekohasele toimimisele.

(2) Euroopa Ülemkogu tunnistas oma 19. märtsi 2026. aasta järeldustes energiaturu olukorra erakorralisust ja selle makromajanduslikku mõju. Euroopa Ülemkogu kutsus komisjoni üles tegema tihedat koostööd liikmesriikidega, et kavandada riiklikke ajutisi ja sihipäraseid meetmeid, mille abil leevendada Lähis-Ida kriisist tingitud kütuse hinnatõusu märkimisväärset mõju, ning rõhutas eelkõige vajadust koordineeritud reageerimise järele, kuna Lähis-Ida konfliktil on vahetu mõju energiahindadele Euroopa kodanike ja ettevõtjate jaoks.

(3) Direktiiviga 2003/96/EÜ kehtestatud aktsiisid mõjutavad liidus tarnitavate energiatoodete lõppmaksumust. Aktsiiside vähendamine allapoole nimetatud direktiivis sätestatud madalaimaid maksustamistasemeid võib osaliselt leevendada energiakulude suurenemist, millega liikmesriigid praegu silmitsi seisavad.

(4) Direktiiviga 2003/96/EÜ ette nähtud paindlikkus võimaldab liikmesriikidel konkreetsete energiatoodetega seotud maksukoormust kindlaksmääratud piirides sihipäraselt ja ajutiselt vähendada. Võttes arvesse praeguse olukorra erandlikkust ja kiireloomulisust, on vaja ette näha konkreetsed, ajaliselt piiratud paindlikkusmeetmed, mille sõnaselge eesmärk on leevendada energiahinnašoki mõju.

(5) Teatavate energiatoodete maksustamise ajutine vähendamine võib kodumajapidamisi ja ettevõtjaid kiiresti aidata, alandades otseselt lõpptarbijahindu. Praeguses olukorras võiks selline erakorraline vähendamine olla sobiv ja vajalik vahend, et tulla toime energiahinnašokist tulenevate tõsiste majandushäiretega.

(6) Sloveenia ametiasutused taotlesid 31. juuli 2026. aasta ja 21. augusti 2026. aasta kirjades vastavalt direktiivi 2003/96/EÜ artiklile 19 luba kohaldada mootorikütusena kasutatava pliivaba bensiini ja gaasiõli suhtes vähendatud aktsiisimäärasid. Need vähendatud määrad kehtestataks tasemetel, mis jäävad allapoole kõnealuses direktiivis sätestatud madalaimatest maksustamistasemetest.

(7) Luba taotleti kuueks kuuks.

(8) Sloveenia ametiasutuste sõnul on vähendatud aktsiisimäärade kohaldamise eesmärk leevendada pliivaba bensiini ja gaasiõli hinna tõusu mõju, mis tuleneb geopoliitilisest olukorrast ning millel on otsene mõju või kaudne teise ringi mõju nii kodumajapidamistele kui ka ettevõtjatele.

(9) Komisjon on loataotluse läbi vaadanud ja leidnud, et tõenäoliselt ei takista see siseturu nõuetekohast toimimist. Võttes arvesse taotletud erandi lühikest kestust ja geopoliitilise olukorraga seotud erandlikke asjaolusid ning erakordselt kõrget nafta turuhinda, peetakse taotletud erandit sobivaks ja proportsionaalseks, pidades silmas vajadust leida tasakaal direktiivi 2003/96/EÜ artikli 19 lõike 1 kolmandas lõigus loetletud konkreetsete poliitikaeesmärkide, eelkõige liidu keskkonnapoliitika eesmärkide ning pakilise vajaduse vahel tagada ettevõtjatele ja kodumajapidamistele taskukohane energia.

(10) Seepärast tuleks Sloveenial lubada ajutiselt kohaldada mootorikütusena kasutatava pliivaba bensiini ja gaasiõli suhtes liidu miinimumtasemetest madalamaid vähendatud aktsiisimäärasid.

(11) Vastavalt direktiivi 2003/96/EÜ artikli 19 lõikele 2 tuleb kõiki kõnealuse artikli alusel antavaid lube ajaliselt rangelt piiritleda. Kuid selleks, et mitte kahjustada kehtiva õigusraamistiku edasist arengut, tuleks ette näha, et kui nõukogu peaks Euroopa Liidu toimimise lepingu (edaspidi „ELi toimimise leping“) artikli 113 või muu asjakohase ELi toimimise lepingu sätte alusel kehtestama mootorikütusena kasutatava pliivaba bensiini ja gaasiõli suhtes uued madalaimad maksustamistasemed, millega luba ei ole kooskõlas, peaks selle loa kehtivus lõppema kuupäeval, mil hakatakse kohaldama neid uusi madalaimaid maksustamistasemeid.

(12) Samal ajal toovad mittesihipärased maksuvähendused kaasa märkimisväärseid eelarvekulusid ja kipuvad suurendama nõudlust fossiilkütuste järele, süvendades seeläbi pakkumise ja nõudluse tasakaalustamatust. Seetõttu peaks käesoleva otsusega antud luba olema ajaliselt rangelt piiritletud.

(13) Käesolev otsus ei piira liidu riigiabireeglite kohaldamist,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Sloveenial lubatakse kohaldada vähendatud maksumäärasid, mis mootorikütusena kasutatava pliivaba bensiini puhul on kuni 0,2195 eurot liitri kohta ja mootorikütusena kasutatava gaasiõli puhul kuni 0,225 eurot liitri kohta madalamad direktiivi 2003/96/EÜ artiklis 7 osutatud madalaimatest maksustamistasemetest.

Artikkel 2

Käesolevat otsust kohaldatakse kuue kuu jooksul alates selle teatavakstegemise kuupäevast.

Kui nõukogu peaks ELi toimimise lepingu artikli 113 või muu asjakohase ELi toimimise lepingu sätte alusel kehtestama mootorikütusena kasutatava pliivaba bensiini ja gaasiõli suhtes uued direktiivi 2003/96/EÜ artiklis 7 osutatud madalaimad maksustamistasemed, millega käesoleva otsuse artikliga 1 antud luba ei ole kooskõlas, kaotab käesolev otsus kehtivuse kuupäeval, mil hakatakse kohaldama neid uusi madalaimaid maksustamistasemeid.

Artikkel 3

Käesolevat otsust kohaldatakse alates selle teatavakstegemise kuupäevast.

Artikkel 4

Käesolev otsus on adresseeritud Sloveenia Vabariigile.

…, …

Nõukogu nimel

eesistuja